

Briuselis, 2016 06 15
SWD(2016) 201 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS

POVEIKIO VERTINIMO SANTRAUKA

Poveikio vertinimo santrauka

pridedamas prie

pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento

dėl didmeninėms tarptinklinio ryšio rinkoms taikytinų taisyklių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 531/2012 dėl tarptinklinio ryšio per viešuosius judriojo ryšio tinklus Sąjungoje

{ COM(2016) 399 final }

{ SWD(2016) 202 final }

Santrauka
Teisėkūros procedūra priimamo akto dėl didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų pasiūlymo poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
<p>Teisėkūros institucijos susitarė nuo 2017 m. birželio 15 d. panaikinti ES teritorijoje periodiškai keliaujantiems vartotojams taikomus papildomus mokesčius už mažmenines tarptinklinio ryšio paslaugas (TRSSK¹ tvarka, nustatyta Reglamentu (ES) Nr. 531/2012 su pakeitimais, padarytais 2015 m. lapkričio 25 d. Reglamentu 2015/2120, toliau – Tarptinklinio ryšio reglamentas) su sąlyga, kad, Komisijai atlikus ES didmeninės tarptinklinio ryšio rinkos peržiūrą, ES imsis tinkamų su šia rinka susijusių teisėkūros priemonių, kad būtų sudarytos sąlygos taikyti TRSSK principą nuo tos dienos. Komisijai atlikus didmeninės tarptinklinio ryšio rinkos peržiūrą, paaiškėjo, kad nacionalinės didmeninės tarptinklinio ryšio rinkos neveikia tinkamai, ir numatoma, kad tai nepasikeis ir pradėjus taikyti būsimą įpareigojimą teikti mažmenines paslaugas laikantis TRSSK principo. Todėl šiuo poveikio vertinimu siekiama nustatyti, kaip būtų geriausia reguliuoti ES didmeninę tarptinklinio ryšio rinką, kad būtų sudarytos sąlygos nuo 2017 m. teikti TRSSK, kartu išlaikant šalių vidaus rinkose taikomų kainodaros modelių tvarumą.</p> <p>Poveikį daugiausia pajus ES judriojo ryšio tinklų operatoriai. Pagrindiniai naudos gavėjai bus visi ES judriojo ryšio operatorių klientai, kurie naudojami judriojo ryšio paslaugomis keliaudami ES teritorijoje.</p>
Ko siekiama šia iniciatyva?
<p>Iniciatyva siekiama pasiūlyti tinkamų priemonių, taikytinų didmeninei tarptinklinio ryšio rinkai siekiant užtikrinti, kad ji būtų suderinama su įpareigojimu ES judriojo ryšio operatoriams nuo 2017 m. birželio 15 d. teikti mažmenines tarptinklinio ryšio paslaugas tokiais pačiais kaip savo šalyje kainomis. Vertindama tokias priemones, Komisija atsižvelgė į poreikį užtikrinti, kad tarptinklinio ryšio paslaugų teikėjai galėtų padengti visas reguliuojamų didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų teikimo sąnaudas, įskaitant jungtines ir bendras sąnaudas.</p> <p>Todėl pasirinkimo galimybės vertintos atsižvelgiant į Tarptinklinio ryšio reglamente nustatytus politikos tikslus: i) sudaryti sąlygas visiems (arba beveik visiems) operatoriams Europos Sąjungoje tvariai panaikinti papildomus mokesčius už mažmenines tarptinklinio ryšio paslaugas, išvengiant savo šalių rinkų iškraipymų; ii) užtikrinti sąnaudų padengimą didmeniniu lygmeniu, kartu išlaikant paskatas investuoti į lankomų šalių tinklus ir išvengiant vidaus konkurencijos iškraipymo lankomų šalių rinkose.</p>
Kokia papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
<p>Tarptinklinio ryšio reglamente Komisijai pavesta užduotis atlikti didmeninės tarptinklinio ryšio rinkos peržiūrą ir pateikti tinkamų pasiūlymų, kad būtų sudarytos sąlygos nuo 2017 m. birželio 15 d. panaikinti papildomus mokesčius už mažmenines tarptinklinio ryšio paslaugas Europos Sąjungoje. Tarptinklinio ryšio reglamente nustatytas įpareigojimas panaikinti papildomus mokesčius už mažmenines tarptinklinio ryšio paslaugas galioja su sąlyga, kad bus priimtos didmeninėms rinkoms taikytinos priemonės, būtinos siekiant sudaryti sąlygas panaikinti šiuos mokesčius, ir kad šios priemonės bus taikomos nuo tos dienos. Todėl, jei nebūtų pasiūlyta jokių priemonių, Tarptinklinio ryšio reglamente nustatytas įpareigojimas nuo 2017 m. birželio 15 d. panaikinti papildomus mokesčius už mažmenines tarptinklinio ryšio paslaugas nebūtų taikomas nuo tos dienos, atsižvelgiant į pirmiau minėtus faktus, rodančius, kad dabartinė didmeninei rinkai taikoma teisės aktų sistema nėra pakankama, kad būtų galima pradėti taikyti TRSSK principą.</p>
B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar yra tinkamiausia politikos galimybė? Kodėl?
<p>Vertinant galimybes, be jų įgyvendinimo poveikio, atsižvelgta į: šalių lygmeniu nustatytus vidutinių sąnaudų, kurias patirtų mažmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų teikėjai teikdami TRSSK, įverčius, palyginti su jų vidutinėmis šalių vidaus rinkose gaunamomis pajamomis; operatorių lygmens tvarumo testą; visas atitinkamas didmeninio lygmens sąnaudas lankomų šalių tinkluose, remiantis sąnaudų įverčiais, dabartinėmis skambučio užbaigimo judriojo ryšio tinkluose kainomis ir šalių vidaus rinkose taikomomis didmeninėmis ir mažmeninėmis kainomis.</p> <p>Svarstomos keturios galimybės:</p> <p><i>1 galimybė. Nesiimti jokių ES lygmens veiksmų (atskaitos scenarijus).</i> TRSSK principas nebūtų taikomas nuo 2017 m. birželio 15 d., ir vartotojai po tos dienos toliau mokėtų papildomus mokesčius už mažmenines tarptinklinio ryšio paslaugas.</p> <p><i>2 galimybė. Nustatyti dabartinio dydžio ES lygmens didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų kainų viršutines ribas.</i> TRSSK principas nebūtų tvarus bent 20 proc. mūsų atrinktos imties operatorių ir (arba) bent šešiose valstybėse</p>

¹ Tarptinklinis ryšys savo šalies kainomis.

narėse.

3 galimybė. Nustatyti žemesnes nei dabar ES lygmens didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų kainų viršutinės ribas. Analizės rezultatai rodo, kad pasirinkus šią galimybę būtų geriausiai pasiekti politikos tikslai.

4 galimybė. Nustatyti konkrečioms šalims skirtas didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų kainų viršutinės ribas. Palyginti su 3 galimybe, pasirinkus šią galimybę, operatorių lygmeniu nebūtų labai pagerintos sąlygos tvariai teikti TRSŠK ir kartu kiltų didesnė su sąnaudų padengimu didmeniniu lygmeniu susijusi rizika bei didelių įgyvendinimo sunkumų.

Kas kuriai galimybei pritaria?

Per viešas konsultacijas paaiškėjo, kad operatorių nuomonės dėl to, kuri didmeninio lygmens reguliavimo priemonė būtų tinkamiausia siekiant sudaryti sąlygas tvariai teikti TRSŠK, skiriasi: tam tikri rinkoje įsitvirtinę operatoriai, didelę rinkos dalį užimantys operatoriai ir apskritai operatoriai, kurių gaunamas tarptinklinis srautas didelis, gina požiūrį, kad tvarus TRSŠK teikimas užtikrinamas taikant dabartines didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų kainų viršutinės ribas (2 galimybė), o kiti, visų pirma mažesnieji operatoriai, virtualiųjų judriojo ryšio tinklų operatoriai ir operatoriai, kurių siunčiamas tarptinklinis srautas didelis, teigia, kad siekiant sudaryti sąlygas tvariai teikti TRSŠK reikia nustatyti gerokai žemesnes didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų kainų viršutinės ribas (3 galimybė). 4 galimybei per viešas konsultacijas nepritarė beveik niekas.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) privalumai?

Pasirinkus 3 galimybę (žemesnės ES lygmens didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų kainų viršutinės ribos), būtų nustatytos tokios ES lygmens didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų kainų viršutinės ribos: 4 euro centai už minutę, 1 euro centas už SMS žinutę ir 0,85 euro cento už megabaitą. Tai sudarytų sąlygas, be kita ko, operatoriams, kurių derybinė galia mažesnė, tvariai teikti TRSŠK Europos Sąjungoje, kartu užtikrinant, kad lankomos šalies operatoriai galėtų padengti numatomas didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų teikimo sąnaudas, ir išlaikant paskatas investuoti lankomų šalių rinkose. Be to, viršutinės ribos, kurios būtų nustatytos pasirinkus 3 galimybę, palieka galimybių konkuruoti žemiau viršutinės ribos ir visų pirma sudaro sąlygas pasinaudoti masto ekonomijos pranašumais bei susijusia galimybe išsiderėti mažesnius tarifus.

Analizės rezultatai taip pat rodo, kad leidimas lankomos šalies ir lankytojo šalies operatoriams susitarti netaikyti reguliuojamų viršutinių ribų ir vietoj to sudaryti nereguliuojamą, pavyzdžiui, pajėgumu grindžiamos kainodaros ar bet kokios kitos formos, sutartį, teigiamai paveiktų didmeninę tarptinklinio ryšio rinką, todėl tai siūloma kaip papildoma priemonė.

Pasirinkus 3 galimybę, būtų sudarytos sąlygos nuo 2017 m. birželio mėn. teikti TRSŠK, taigi būtų padarytas labai teigiamas poveikis – ES teritorijoje keliaujantiems vartotojams taikomos tarptinklinio ryšio paslaugų kainos būtų sulygintos su šalių vidaus rinkose taikomomis kainomis, kaip 2015 m. nusprendė teisėkūros institucijos.

Kokios yra su tinkamiausia galimybe (jei jos nėra – su pagrindinėmis galimybėmis) susijusios išlaidos?

Pasirinkus tinkamiausią galimybę, palyginti su šiuo metu ES didmeninei tarptinklinio ryšio rinkai taikoma reguliavimo tvarka, neatsirastų papildomų administracinių ar techninių išlaidų. Taikant mažesnes didmenines tarptinklinio ryšio paslaugų kainas judriojo ryšio operatoriams, trumpuoju laikotarpiu gali sumažėti didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų teikimo pajamos, kurias operatoriai gauna, kai kitų šalių operatorių klientai naudojami tarptinkliniu ryšiu jų tinkle, ir kartu – didmeninės sąnaudos, kurias jie patiria teikdami mažmenines tarptinklinio ryšio paslaugas savo klientams. Tačiau dėl to padidėjusi judriojo ryšio, ypač duomenų perdavimo, paslaugų keliaujant ES teritorijoje paklausa turėtų šias abi pasekmes sušvelninti ir jas didele dalimi atsverti. Sudarius sąlygas formuoti naujiems naudojimosi prie interneto prijungtais prietaisais ir taikomosiomis programomis keliaujant ES teritorijoje įpročiams, savo ruožtu bus atvertas kelias ES judriojo ryšio operatoriams gauti daug naujų pajamų. Vidutinės trukmės laikotarpiu jos smarkiai viršys šiandienines iš riboto naudojimosi tarptinkliniu judriuoju ryšiu ES gaunamas pajamas – tai visiškai atitinka kitas pagal Komisijos Bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją vykdomas iniciatyvas.

Koks bus poveikis verslui, mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), taip pat labai mažoms įmonėms?

Mažesnieji judriojo ryšio tinklų operatoriai ir virtualiųjų judriojo ryšio tinklų operatoriai: numatomas didelis teigiamas poveikis, nes šiems operatoriams yra sunkiau gauti palankių didmeninių tarptinklinio ryšio paslaugų pasiūlymų. Ši iniciatyva suteiks jiems galimybę naudotis didmeninėmis tarptinklinio ryšio paslaugomis palankiomis kainomis, todėl jiems bus lengviau teikti mažmenines tarptinklinio ryšio paslaugas šalių vidaus rinkose taikomomis kainomis.

Internetu veiklą vykdančios ir pradedančiosios įmonės: numatomas didelis teigiamas poveikis. Naudojimasis jų paslaugomis naudojantis tarptinkliniu ryšiu ES didės, todėl jos turės daugiau galimybių teikti paslaugas ES teritorijoje keliaujantiems vartotojams. Šia iniciatyva bus paskatintas tarpvalstybinis naudojimosi prie interneto prijungtais prietaisais, paslaugomis ir mobiliosiomis programėlėmis, o tai sudarys palankias sąlygas inovacijoms.

MVĮ: numatomas didelis teigiamas poveikis MVĮ, kurių darbuotojai keliauja ES teritorijoje verslo reikalais (mažesnės sąskaitos).

Ar bus labai paveikti nacionaliniai biudžetai ir administravimo įstaigos?

Pati iniciatyva nedarys poveikio nacionalinėms viešojo administravimo įstaigoms. Nacionalinės reguliavimo institucijos stebės ir prižiūrės, kaip laikomasi Tarptinklinio ryšio reglamento su pakeitimais, padarytais Reglamentu 2015/2120.

Ar bus kitokio reikšmingo poveikio?

Jokio reikšmingo poveikio trečiosioms valstybėms, tarptautinei prekybai ar investicijoms nenumatoma. ES Tarptinklinio ryšio reglamentas yra teisėkūros priemonė, kuria daugiausia dėmesio skiriama ES vidaus rinkos kūrimui. Jis taikomas ryšio srutams ES viduje, kai vieno ES tinklo operatoriaus klientas naudojasi tarptinkliniu ryšiu kito ES operatoriaus tinkle. ES, atskira Pasaulio prekybos organizacijos narė, yra Bendrojo susitarimo dėl prekybos paslaugomis (GATS) V straipsnyje apibrėžtas ekonominės integracijos subjektas, todėl ji ir jos valstybės narės gali naudotis tame straipsnyje numatyta išlyga. ES Tarptinklinio ryšio reglamentas taikomas tik ES vidaus rinkai, todėl tuo atveju, jei operatoriams ES viduje taikomos (didmeninės ir mažmeninės) tarptinklinio ryšio paslaugų kainos skiriasi nuo kainų, taikomų už ES ribų, tai nelaikytina diskriminacija ar didžiausio palankumo statuso suteikimu.

D. Tolesni veiksmai**Kada politika bus peržiūrėta?**

Europos Komisija turi kas dvejus metus nuo 2018 m. birželio mėn. teikti ataskaitas. Tarptinklinio ryšio reglamente nacionalinėms reguliavimo institucijoms pavesta užduotis stebėti ir prižiūrėti, kaip laikomasi šio reglamento, o EERRI įgaliota rinkti iš nacionalinių reguliavimo institucijų duomenis apie mažmeninių ir didmeninių kainų pokyčius (apie juos kas dvejus metus turi būti pranešama Europos Komisijai) ir teikti didmeninių kainų raidos ataskaitas.